

Kodaniku veerg

Mina, õpetaja

Aga et kõik Agu Sihvka moodi ausalt ära rääkida ... pean alustama sellest, et 1978. aasta suve hakul sain Tartu pedagoogilise kooli lõputunnistuse algklasside õpetaja-vanempioneerijuhi erialal koos suunamiskirjaga Lääne-Virumaale Kohala 8-klassilisse kooli.

Siit edasi pean tuginema Ellen Niidu, aasta enne minu sündi, kirjutatud luuletusele „Ma arvasin“.

*Ma arvasin nõnda, et meri on alati sinine
ja varjatud kullateri täis on viimne kui inime.*

Selle teadmisega ma oma esimeses töökohas alustasin ja pean ausalt tunnistama, et pettuma ma ei pidanud. Kohala koolis oli minu jaoks kõik uus ja huvitav ning siin sai minust õpetaja. Tollaselt õppealajuhatajalt Ülle Tammiksaarelt õppisin enesekehtestamise kunsti, Elsa Luugilt oskust rahulikuks jääda, Maie Reilt emotsionaalsust. Kasvatusteetodid olid pisut erinevad ja meeles on see, et vahetunni ajal oli õpetajate toa ukse taga tavaliselt „valvemeeskond“. Eredateks mälestusteks on kullmanlaste kokkutulekud, ehk siis Helen Kullmani nimeliste pioneerimalevate kokkusaamised Ada-veres, Võrus, Ruusmäel ... ja maikuised ülerajoonilised pioneeride kokkutulekud, mille oluline osa oli ettevalmistus ning tollased pioneerid – Eno Noorväli, Heiki Mäemuru, Raul Komp, Alge Õunapu, Kaja Jaagant, Ülle Adli, Janika Zenkina ...

*Et merel sõites tuleb julgelt tuuli trotsida
ja väsimust võites tuleb ilmast imesid otsida.*

Eks imede otsimine ja raskuste trotsimine käib ikka õpetaja-töö juurde – käis aastaid tagasi ja käib praegugi. Paraku olid paljud Kohala aegsed üritused seotud pioneerijaga ja kadusid ajaloo-hõlma, aga arvan, et sellest ajast pärineb oma kooli tunne, koostegemise rõõm ja ühtehoidmine. Traditsioonidest on Kohala kooli aeg VUMPSSI laulu- ja tantsupidude eelkäijaks, kuigi tollal nimetasime neid nelja kooli kokkutulekuteks – Põlula, Vasta, Aluvere ja Kohala.

*Ma sõudsin, südamas õhin, ümber lained sumasid,
taevarannad ja merepõhi mulle vastu kumasid.*

Selle teadmisega olen sõundnud koolielus kõik need 38 aastat ning arvan – ikka veel – et koolielu on vahva. Eriliseks kogemuseks oma pedagoogiteel pean kahte klassi, kellega koos ma 1. klassist üheksandani välja sõudsin. Nägin nende arengut, elasin kaasa nende muredele ja rõõmudele, üritasin neid pigem mõista kui hukka mõista.

*Sain teada, et meri harva, õige harva on sinine
ning et tühi ja halli karva on sageli inime.*

Vaat, selle väitega ma paraku nõus olla ei saa, kuigi mõnikord see esmapilgul nii võib tunduda. Värvid tuleb lihtsalt üles leida – kõigepealt iseendas ja siis inimestes. Ka väikestes inimestes. Tegelikult on koolielu ju imeline. Näha kuidas arglikust koolipoisist või tüdrukust, kellele aabitsat ulatades tuleb tema tasemeni jõudmiseks kükitada, saab aastatega sihvakas enesekindel noormees või neiu, kellele lõputunnistust ulatades peab sõna otseses mõttes alt üles vaatama. See on ju ime!

*Nägin maid ma, mis järvetud, jõetud, tolma ja põrm, muud ei olegi,
inimlapsi, kes mullast on võetud, kus kuld polegi.*

Ka need read ei pea minu arvates paika. Alati on ju pilvede alt võimalik leida lapike heledat taevast, või nagu ütles rebane „Väikeses printsis“ – „Ainult südamega näed hästi. Kõige tähtsam on silmale nähtamatu.“ Ega tänapäeva koolilapse elu ei ole kerge. Täiskasvanuna me teame kuidas ahvatlustest hoiduda, aga kas me teeme seda alati? Ka õpilastel on palju erinevaid valikuid, alternatiive õppimisele. Loomulikult teeb õpetaja meele mõruks, kui asjad ei lähe nii nagu peaksid minema – laiskus, ükskõiksus, hoolimatus ..., aga alati on igal asjal ka põhjus ja vaat, selle põhjuse väljaselgitamine ongi kõige raskem. Kui see tehtud, on juba lihtsam arusaamu heast ja halvast, õigest ja valest kujundada. Kui lahata küsimust, et mis ajab hinge täis, siis teeb seda ilmselt pahatahtlikkus ja kurjus kaaslaste vastu. Samuti ükskõiksus.

*Kuid ma arvan, et siiski tasub olla, eksida, ihata,
teada tahta, kus tera asub, armastada ja vihata.*

Iga õpilane on unikaalne. Ja siinkohal ongi minu, meie, õpetajate asi selgitada, õpetada, juhatada, kasvatada, rääkida – näidata et sa hoolid. Ralph Emerson on öelnud, et hariduse võti peitub õpilase austamises, noh ja sealt kullatera leidmiseni on ainult üks pisike samm. Oluline on teada, mida me otsime, kui hästi või halvasti see on peidetud ja kas me tahame selle leidmiseks vaeva näha.

*Ning näha, et hallimast hallim meri vahel on sinine,
ja tunda: on kallimast kallim kullateraga inime.*

Aitäh kõigile kullateraga inimestele, kes minu pedagoogiteele on sattunud – fantastilistele kolleegidele, lapsevanematele, endistele ja praegustele õpilastele.

Ilusat alanud kooliaastat kõigile!

SIRJE REBANE
Uhtna kooli õpetaja

Vahvat kooliaastat

Sõmeru vallas alustasid kooliteed kolmkümmend kaheksa vahvat koolijutsi.

Sõmeru põhikooli 1. a klass

Andris Aal
Oskar Gorodilov
Markus Heinpaju
Marleen Karlis
Margot Kerge
Kevin Lillepuu
Annabel Melnitsuk
Sergo Mikvere
Karoli Pajussaar
Demian Leon Smirnov
Kirke Tull
Krisselin Undrest
Kenner Veerits

Klassijuhataja Ave Kiiver

Sõmeru põhikooli 1. b klass

Romet Kolberg
Anete Lillepuu
Kasper-Endre Lind
Anna Brita Loosaare
Georg Mölder
Marian Mölder
Tomi Mäetalu
Marisol Meidla
Eva-Mia Onga
Anelle Pajo
Rasmus Pohlak
Sander Ristna
Sandra Ruuben
Tuuli Seidelberg
Stefani Tsvetkov

Klassijuhataja Kristel Viira

Uhtna põhikooli 1. klass

Karolin Urmeliisa Aal
Mariete Ait
Mesike Siv Helemeel Allvee
Kristen Lindmäe
Barbara Petra Lokman
Teele Riin Plotnik
Rauno-Rainis Pähkel
Kender Rebane
Simona September
Karmo Viru

Klassijuhataja Kadri Plotnik

Tegusad esmaspäevad päevakeskuses

Sõmeru päevakeskuses alustab oma kuuendat hooaega üks eriliste inimeste grupp ehk E.V.I.-kad. Igal esmaspäeval saadakse kokku kell 11, kus selle päeva perenaised keedavad suppi, vahetatakse päevauudiseid, külastatakse raamatukogu. Kohtumistele kutsutakse külalisi ning võetakse luubi alla mõni teema ning peamine, veedetakse koos mõnusalt aega.

Külas on käinud ja oma tööst rääkinud valla erine-

vad spetsialistid. Oleme teada saanud kuidas jagatakse valla rahapada ning mis on uut noortevaldkonnas. Kuulanud juhiabi tegemistest ning uuest sotsiaaltöö korrast ja toetus-test. Külalisi on käinud ka väljastpoolt valda ning isegi oleme külastanud erinevaid paiku. Eelmise aasta üheks meeldejäavamaks väljasõiduks oli Rakvere haigla külastus, kus haiglajuht Ain Suurkaev ja peaarst Sirje Kiisküla meid

vastu võtsid ning haigla tööd tutvustasid.

Samuti oleme ennast harinud erinevatel loengutel tervisliku toitumise ja turvalise liiklemise valdkonnas ning teinud mälu treeninguid. Saanud teada, mis on häirenupp ja naabrivalve. Üheskoos lüüakse vahet laulu lahti ning mängitakse kuldvillakut. Ei puudu ka pidulikumaad hetked, kui tähistatakse koos sünnipäevi, vabariigi aastapäeva ning traditsioonilisi tähtpäevi.

Kõik need tegusad esmaspäevad on aidanud nendel erilistel inimestel tulla selleks üheks päevaks kodust välja ning olla teistega koos, jagada rõõme ja muresid. Kui sina tunned, et tahaksid ka nendest esmaspäevadest osa saada, liitu julgelt meie grupiga. Infot saab küsida Sõmeru valla tegelusjuhilt Siirilt telefonil 322 1132.

Kohtumiseni esmaspäeval!

SIIRI SAARMETS
tegelusjuht

Reisides läbi Eestimaa

Sõsarad Lõuna-Eestis

Juulikuu lõpus korraldas naisrahvatantsurühm Sõmeru Sõsarad kolmepäevase väljasõidu Lõuna-Eestisse. Sõiduga premeeriti end ja lõpetati edukas, järjekorras 37. hooaeg.

Oli tore taas üksteist näha, koos olla ja mõtteid tulevikku suunas mõlgutada. Selja taha oli jäänud proove ja esinemisi täis tore tantsuaasta, mis kulmineerus juunikuus suurt ettevalmistust nõudnud naiste II tantsupeoga Jõgeval. Sõsarad olid kogu hooaja tublid ja pidasid tihedatele proovide graafikule kenasti vastu. Tulemus oli seda väärt. Aitäh teile, naised!

Avastades Läänemaad

„Head loodusesõbrad! Uhtna põhikool korraldab kogukonna inimestele kolmapäeval, 17. augustil väljasõidu Matsalu rahvusparki.“ Taolist teadet jagasime lähiümbruses erinevaid infokanaleid pidi ja sõidupäeva hommikul kogunes bussi igati tore ja tegus reisiseltskond.

Nagu kooli korraldatud üritusele kohane, alustati kohe „koduse töö kontrolliga“, ehk siis viktoriiniga, mille käigus selgitati välja eeltestitud Läänemaast. Huvitavate faktidega varustasid meid reisi käigus Anne Mäeots ja Ene Neito. Saime teada, et pindalalt platseerub ta oma 2383 km²

Viimased kaheksa aastat on Sõsarad hooaja lõppedes koos erinevaid Eestimaa saari külastanud. Selleks suveks valiti ühise hääletuse tulemusena

sihtkohaks Võrumaa. Väikene vaheldus avastatud saartele!

Külastasime ajaloolist Seto talumuuseumi kompleksi, tegime kohvipausi tsäimajas, matkasime

alles 11. kohale, Läänemaal on 434 saart ja laidu, neist suurimad Vormsi ja Osmussaar. Läänemaalt voolab läbi 17 jõge, millest suurim on Kasari ning metsade ja niitude vahel asub 77 järve ja on Eesti kõige kaitstum maakond, sest umbes 1/3 territooriumist asub 16 kaitseala, milledest suurim Matsalu rahvuspark.

Hoolimata Eestimaale omaest vihmasest ilmast, saime vähe-malt viimase väite paikapidavuses oma silmaga veenduda.

Sissejuhatavale õppefilmile Matsalu rahvusparkist Penijõe mõisa looduskeskuse ruumides järgnes praktiline osa – paadisõidud roostikes ja Suitsu torn ning

õppekäigud Salevere Salumäele ja Keemu linnuvaatlustorni, kus jagas selgitusi giid Krista Kallavus.

Projekti „Tarbimisharjumused ja ökoloogiline tasakaal Matsalu rahvusparkis“ kaasrahastas KIK.

Piisa matkarajal ja vaatasime üle imelised liivakoopad ning -väljad. Päeva lõpus ronisime ja sõitsime liftiga pea pilvepiirini – Suure Munamäe torni tippu. Päev sai väsitav, aga täis rõõmu ja toredaid hetki.

Reisi lõpetasime tagasiteel traditsioonilise energiaringiga, soovides üksteisele head koduleid ja jätkuvat päikselist suve. Taaskohtumiseni uuel hooajal, sügisel! Kõik me veendusime taas, et Eestimaa on kaunis paik kus reisida, olla ja elada.

KRISTI PALITS
ringi juhendaja

Lõikuskuu on jäädavalt seljataga, kuid lõikuspeo tantsude vilju saab veel septembriski noppida

„Lõikuspeo tantsud“ oli Sõmeru näiteringi eelmise hooaja tükik, mis juunis lavalaudadele toodi, kuid mille mängimist publiku suure huvi tõttu jätkatakse veel septembris.

Iiri dramaturgi Brian Frieli näidendit on lavastanud mitmed lavastajad ning mänginud erinevad teatrid. Sel aastal oli Sõmeru kord, sest just selle tükki leidis näiteringi uus lavastaja Tiina Rumm meie näitlejatele sobilikult olevat.

Esmapilgul ehk raske, paks ja pikkade monoloogidega tekstiraamat ehmatas ära, kuid tulel on olnud nauditav ning toonud trupile Vana-Vigalas toimunud 16. külateatrite festivalilt laureaadi tiitli ning eripreemia meeldiva naisansambli töö eest.

Sõmeru näitering on oma 11. tegevusaasta jooksul mänginud mitmeid eri žanre. Sel korral tuldi lavale elu enesega. Hoolimata sellest, et tegevus toimub liri külakeses, on publikul võimalik selgeid paralleele tõmmata nii mõnegi paigakesega Eestimaal. Traagiline eluolu on põimitud muhedasse teksti, kus naer toimub läbi pisarate.

Kiitus meie harrastusnäitlejatele, kes toovad oskuslikult ja nauditavalt oma tegelaskujud publiku ette. Suureks plussiks oli ideaalne mängupaik, milleks osutus Sõmeru vana kuivatihoone. Õige atmosfäär ja hea lavastajatöö panevad publiku koos õekestega elama, neile kaasa tundma ja väikestest rõõmudest osa saama.

Kõrvalvaatajana tundub, et iga aastaga leiavad meie näitlejad üha rohkem ennast. Otsitakse uusi tahke, proovitakse leida endas avastamata pooli. Laval ollakse kindlamalt ja mis peamine, nauditakse seda hetke, mis on aastate proovisaali tulemus.

Kellel „Lõikuspeo tantsud“ veel nägemata, siis olete oodatud 15. või 16. septembril kuivatisse.

ANNIKA AASA
toimetaja

Miks minna saarele?

Sellesuvine ühine Uhtna p asunakoori ja Uhtna naiskoori reis toimus 5.–7. augustil Hiiu- maale. Tegelikult oli pasunapuhjatel sinna rohkem asja, kuna saarel toimusid Hiiu X puhkpillipäevad.

Esimesel õhtul osalesid meie pillimängijad puhkpillide rong-

käigus ning avapidustusel Käina kirikuvaremates.

Järgmisel päeval viisime muusikalist külakosti Tohvri hooldekodusse. Õhtupoolikul andis naiskoor kontserdi Emmaste kirikus.

Laupäeva õhtul tasus oodata, kuna Sõru paadikuuris toimus Sõru Jämm. Seal esinesid erinevad kollektiivid ja mida aeg edasi, seda

rohkem kiskus publikut tantsupõrandale. Õhtu lõpetas Põlvamaa noorte orkester ja kogu rahvas tantsis nende pilli järgi. Kollektiivi ei tahetud lavalt ära lasta ning nõuti aina uusi lisalugusid. Pidu oli vägev!

Pühapäeval kompsud koos suundusime Kärklasse, et taas kaasa elada rongkäigule ja pilli-

meeste ühiskontserdile Kärkla kesklinnas.

Aitäh Ingele, kes oli suureks abiks meie reisikava kokkupanelmisel! Ootame juba järgmist suve, et minna taas avastama uusi kohti Eestimaal.

MIRJA MARKSON
Uhtna naiskoori dirigent

Sõmeru noored Naissaarel matkamas

Noorsootöötajad Piret ja Diana matkasid koos üheksa Sõmeru valla noorega 8.–11. augustil Naissaarel, et tutvuda saare militaristlikust ajaloost läbipõimunud ürgse loodusega.

Matkaks ettevalmistus algas vahvatele matkasellidele juba paar nädalat varem. Oli vaja muretseda mugav seljakott, kuhu mahuks sisse nelja päeva eluks vajalik kraam. Otsuste tegemine, mida kaasa võtta, oli raske, kuna tuli arvestada, et seljakott on seljas terve päeva ja ei või kaaluda liigselt palju. Kõige kergem seljakott sai 10 kilogrammine ning raskeim üle 20. Keegi sellest seltskonnast ei olnud 4-päevasel jalgsimatkal varem käinud. Väike hirm pugus nii mõnelegi naha vahele, et kuidas on jaksu seda rasket kandamit kõik neli päeva seljas tarida.

Esimeseks katsumuseks sai suurte kottidega mööda kitsukest treppi õõtsuvalt laevalt mahaminek – pikk samm sisse ja kiirelt

edasi ning juba võiski tunda kindlat maapinda jalge all.

Esimesel päeval plaaniti jõuda saare põhjatipus asuvale RMK telkimisalale, mis linnulennult oli umbes 7 kilomeetri kaugusel. Matkaliste teekond kulges nii mööda metsast samblateed kui liivaranda. Teel korjati õhtusöögiks kukeseeni ning tutvuti mitmete militaar- ja looduslike objektidega. Külastati maa-alust rannakaitsepatareid, mille labürintide pikkuseks oli üle 200

meetri. Saarel siksakke tehes venis teekond 15-kilomeetriseks.

Teisel päeval jätkati saare läbimist läänepoolses väga tuulises küljes. Külastati saare kõige kõrgemat punkti ehk Kunilamäge. Mingil hetkel hakkas teerada kulgema mööda vanu liipreid ning jõudis välja Naissaare miiniladude ja -tehase juurde. Kolmandal päeval tegime tiiru ümber saare lõunaosa. Mööda liipreid astudes mööduti Rootsi-Mihkli koguduse abikirikust, mida renoveeriti juba pikki aastaid ja saare surnuaiast.

Piiluti sisse Omari küüni, kus igal aastal toimub Nargenfestival. Saare lõunatipus jõuti ainulaadsele liivarannale, mis meenutas suurt kõrbe. Idarannikul mööduti Naissaare rongist ja rongijuht Petkast. Kunagi oli saarel kokku umbes 37 kilomeetrit raudteed.

Neljandal päeval peale hilist hommikusööki algas matka kokkuvõttev ring, kus igaüks sai välja öelda, mis talle meeldis ja mis oleks võinud teisiti olla. Tuletati meelde kõik matkapäevad ja seal juhtunu.

Tagasisõidul oli meri üsna tuuline. Väike laev kõikus kõvasti ning laine käis üle reelingute. Matka jooksul läbis seltskond kolme päevaga mööda erinevat maastikku käies umbes 55 kilomeetrit. Noored oli väga tublid! Noorsootöötajad olid need, kellel oli tegu, et järgi jõuda.

DIANA PÄHKEL
Uhtna noorsootöötaja

Siilid Euroopa kultuuri-pealinna vallutamas

Aasta tagasi, kui lõpes Tagametsas kolme riigi korraldatav skautide suurlaager Baltijamboree, otsustati Rakvere rühmaga vaadata tulevikku ja otsida infot Kesk Euroopas toimuva Jamboree laagri kohta ning seda ise külastama minna.

3. augustil asusid Vaeküla Siilikeste skaudirühma noored koos Rakvere omadega Poola poole tee- le. Vahepeatus tehti Leedu sõprade juures. Wrocławski skaudilaagris olime üks viimaseid skaudigruppe, kes kohale jõudsid ja oma telke all-laagrisse püstitada hakkasid. Kokku oli all-laagreid seitse, igas ühes umbkaudu 150 skauti. Meie olime koos ungarlaste, inglaste, iirlaste, rumeenlaste, poolakate, tšehhide ja alžeerlastega.

Laagripäevad olid sisukad. Tegime heakorratöid ja orienteerusime 2016. aasta Euroopa kultuuripealinna, osalesime käsitöötubades, võtsime osa laagriplatsil toimuvast seiklusmängust ja kauaoodatud mägimatkast Karkonosze mäestiku. Lisaks nautisime rahvustepäeva ning lõime laineid talentide-shows. Tagasi jõudsimme väsinult, kuid õnnelikena.

Vaeküla Siilikeseid täiendasid Rakvere skautide üksust ja esindasid Eesti Skautide Ühingut.

ANDRES LILLEMÄGI
Vaeküla Siilikeste juhendaja

Tugila aitab igavust peletada ja unistused ellu viia

Enam kui 700 noort kõikjal Eestis on alates eelmise aasta oktoobrikuust leidnud abi Noorte Tugilast. Noored, kes hetkel ei tööta ega õpi on oodatud Sõmeru noortekeskusesse. Ametlik töötustaatus või registrijärgne elukoht ei ole Tugilasse pöördumisel olulised – oodatud on nii Rakvere, Rägavere kui ka Sõmeru valla, aga ka muu sissekirjutusega noored. Noorte Tugila leiab igas noores üles motivatsiooni, tuues koju jäänud noored kogukonna- ja ühiskonnaellu tagasi.

Noorsootöötaja nõustab ja toetab noort, aitab püstitada eesmäärke ning suunab noort eneses peituvaid ressursse taas üles leidma. Koolist välja langenud või tööturult kõrvale jäänud on õrn sihtgrupp, kelle kogukonnaellu tagasitoomiseks toetab Tugila nende isiklikku arengut, lähtudes ainult noore vajadustest ja huvidest. Noorsootöötaja on osake tugivõrgustikust, mis aitab noorel leida sobivat tööd või toetada teda hariduse jätkamisel.

Sõmeru Noorte Tugila programmis osaleb 38 Sõmeru, Rakvere ja Rägavere valla elanikku. Mõõdunud poolaastal kohtusid noored ühel korral nädalas õpitubades. Valmistati omanäolisi keraamilisi kruuse, kausse ja taldriku, klaasehteid, käsitöökompe ja geelküünlaid. Eesti Vabariigi aastapäeval kaunistasid laudu taimsed lauaseaded ja kevadpühadel vitspunutised. Tarbekottide õmblemise töötoa lõppedes osati juba õmmelda sirget õmblust ning emadepäeval üllatati emasid "plahvatavate" karpkaartidega. Ühine tegutsemine

tõstab osalejate enesekindlust ja meeskonnatööoskusi.

Sõmeru Noorte Tugila koos Eesti töötukassaga kaardistas tööturu olukorda ja hetketrende. Noored õppisid, millele keskenduda töötöötamisel, missugused on tööandja ootused ja kuidas tööandjatega suheldes edukas olla. Rajaleidja keskus aitas ja toetas noori enese tundmaõppimisel, isiklike ja tööalaste karjäärivalikute ning soovide kaardistamisel. Koos õpiti koostama CV-sid ja motivatsioonikirju.

Tugila programm keskendub eelkõige noorte leidmisele ja motiveerimisele. Noorteni jõutakse sageli mobiilse noorsootöö meetodi MoNo kaudu. Noorsootöötaja töö internetis keskendub sotsiaalmeediale, kus suhtlusvahendite nagu Facebooki, foru-

mite ja teiste kanalite kaudu alustatakse noorega vestlust, püüdes luua usalduslikku kontakti. Nüüdisaegsed noored veedavad vaba aega sageli tänavatel, kaubanduskeskustes, bussipeatustes või mänguplatsidel. Tänavatööd tegev noorsootöötaja vaatleb avalikus ruumis toimuvat, luues seal kontakti ning leides vaid nende tugevaid ja positiivseid külgi, mitte ei keskendu puudustele. Noortekeskuse eesmärgiks on olla noortekeskne, arvestada nende huvidega vaba aja veetmisel. Sageli usaldatakse just noorsootöötajale mõtteid, mida pereringis häbenetakse rääkida.

Noore toetamisel on oluline märgata ja ennetada probleeme, suunata teda teadlikult ja usaldada koostööpartnereid. Sõmeru Noorte Tugila peab lisaks koha-

likule omavalitsusele oluliseks kontakte ettevõtete, koolide, MTÜ-de ja kogukonna, raamatukogude ja lapsevanematega. Riiklikul tasandil toetavad meid Eesti töötukassa ja Rajaleidja keskus. Ettevõtted, kellel on võimalik pakkuda praktikakohta, hooajalist või vabatahtlikku tööd, palun võtke ühendust Sõmeru Noorte Tugilaga. Eriti oodatud on töövarjuks olemist ja erialade tutvustamist pakkuvad organisatsioonid - selline tegevus aitab noorel teha või kinnitada elukutsevalikuid.

Sõmeru Noorte Tugila kutsub kogukonda märkama enda ümber abivajavat noort, kellel võiks programmi abi olla. Julgustage neid meiega ühendust võtma või andke ise hädasolijast (võib ka anonüümselt) teada.

Noorte Tugila programmis osaleb 46 noortekeskust üle Eesti. Tegemist on mahukaima noortele suunatud riikliku noortekeskuste programmiga Eestis, mille rahastus on tagatud 2018. aasta lõpuni.

Võta julgelt ühendust Noorte Tugila Sõmeru noorsootöötaja Oxana Nikitinaga facebookis, e-postil oxana@someru.ee või telefonil 5301 5577.

Noortekeskuste Noorte Tugila programmi tegevuste elluviimist rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ja ESF kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööõhõivevalmiduse parandamine“ alusel.

OXANA NIKITINA
Sõmeru noorsootöötaja

Vallavalitsus toetab õppureid

Gümnaasiumitoetust makstakse kaks korda aastas (oktoobris ja jaanuaris) õppetootusena kõikidele peredele, kelle lapsed õpivad statsionaarse õppevormiga gümnaasiumiõppes ning kelle elukoht on registreeritud Sõmeru vallas. Toetus ei ole sissetulekupõhine ning selle saamiseks tuleb lapsevanemal või täisealise õpilasel kaks korda aastas, septembri- ja jaanuarikuu jooksul esitada Sõmeru vallavalitsusele avaldus, mis on leitav valla kodulehel ja valla kantseleis. Gümnaasiumitoetuse ühekordne määr 2016. aastal on 65 eurot.

Üldhariduskooli õpilaste sõidukulude kompenseerimine, toimub õpilase või nende seaduslikud esindaja avalduse alusel, millele on lisatud kooli sõidetud sõidu eest väljastatud sõidupiletid või isikustatud ühiskaardi kasutamise väljatrükk (väljaprintitav pilet.ee veebilehel).

AS Go Bus poolt kasutusele võetud elektrooniline kontaktivaba ühiskaart võimaldab sõita sularahata ja 5% soodustusega. Ühis-kaarti on võimalik osta Rakvere bussijaamast või AS Go Bus kontoriga (aadress Aia 16, telefon 6310267). Ühiskaardi esmakordne soetamine kompenseeritakse kuludokumendi esitamisel.

Tasuta sõidukaart väljastatakse vaid erandjuhtudel, kui õpilase seaduslik esindaja(d) on vallast saanud jooksva kalendriaasta jooksul vastavalt Sõmeru valla sotsiaalhoolekandmise abi andmise tingimustele ja korrale abivajadusest sõltuvat toetust; kui talle on määratud toimetulekutoetus või vajaduspõhine peretoetus; kui õpilase elukohast tulenevalt on ebamõistlikult keeruline ja/ või kulukas avaldust sõidupiletitega või sõitude väljatrükiga valda esitada.

Avaldus koos sõidupiletite või sõitude väljatrükiga tuleb esitada valda **jooksva kuu 10. kuupäevaks** ning see kompenseeritakse 15. kuupäevaks vastavalt lisatud ühistranspordi piletitele või sõidupiletite väljatrükil näidatud sõidukordade arvule, **kuid mitte rohkem kui üks edasi-tagasi sõit õppepäeva kohta**. Peale 10. kuupäeva esitatud avaldus kompenseeritakse järgneva kuu 15. kuupäevaks. Kompensatsiooni makstakse **kuni 3 kuud vanade piletite eest**.

Huviharidus. Uus õppeaasta on täistuuridel käima läinud ning lisaks õppetegevusele tegelevad paljud õpilased ka erinevate harrastuste ja hobidega. Tuletame meelde, et Sõmeru valla huvihariduse- ja huvitegevuse korra kohaselt toetab Sõmeru vald oma valla õpilaste huviharidust ja huvitegevust kuni 50% ulatuses õppemaksu, kohamaksu või osaluskulude summast (v.a Rakvere Muusikakool, kus toetuse määr on 100%). Huvitegevuse toetamise eeldusteks on, et teenuse osutaja oleks registreeritud äriregistris ja tegutsenud järjepidevalt vähemalt 2 aastat, huvitegevuse harrastamine ühe õppeaasta jooksul (v.a suvekuud) on vähemalt kord nädalas üks akadeemiline tund ning spordivaldkonnas tegutsev teenuse osutaja on lisaks Eesti Spordiregistrile kantud ka vastava spordiala alaliitu.

Huvihariduse ja huvitegevuse toetuse taotlemiseks õppeaastal 2016/2017 tuleb õpilase seaduslikul esindajal esitada hiljemalt **30. septembriks** vallavalitsusele avaldus, milles on märgitud õpilase ja tema esindaja andmed, huvikooli või huvitegevuse teenust osutava asutuse nimetus, eriala, tegelemise aeg ning õppemaksu, kohamaksu või osalustasu suurus. Avaldused tuleb esitada kõigil, kes toetust saada soovivad, sh ka neil, kes mõõdunud õppeaastal avalduse juba esitasid.

Avalduse blanketi saab valla kodulehelt ja esitada digitaalselt allkirjastatuna või valla kantseleist.

Huvihariduse ja huvitegevuse korraga on võimalik tutvuda valla koduleheküljel <https://www.riigiteataja.ee/akt/419082014004>.

Ilusat õppeaasta algust!

14. augustil avas oma korvid Uhtna *discgolf* park. MTÜ Uus Uhtna eestvedamisel valmis üheksa korviga väljak, mis meelitab nii suuri kui väikeseid ketasgolfisõpru.

Uhtna *discgolf* park on avatud iga ilmaga. Kettaid saab laenutada, eelnevalt ette helistades telefonil 5621 2770. Ühe ketta laenutuse hind on 1 euro.

Vallavalitsuses otsustati

1. august

- Väljastada ehitusloa üksikelaanute ehitamiseks Sambliku tn 12 ja Vesiliku tn 8 kinnistutele.
- Võtta vastu AS KEK Invest koostatud Näpi tee 10, Keki tn 2 ja Keki tn 7 kinnistute detailplaneering ning korraldada detailplaneeringu avalik väljapanek.
- Anda nõusolek kahe isiku Uhtna hooldekodusse paigutamiseks.
- Maksta ühekordseid sotsiaaltoetusi kokku summas 133 eurot.

8. august

- Väljastada ehitusluba AS-le Rakvere Vesi Nastiku tänava vee- ja kanalisatsioonitorustiku ning reoveepumpla II etapi ehitamiseks.

15. august

- Nõustada Varudi-Vanakülas asuva Pendi katastriüksuse jagamisega.
- Määrata Ubja külas munitsipaalomandisse taotletava katastriüksuse lähiaadressiks Metsaveere tee.
- Maksta ühekordseid sotsiaaltoetusi kokku summas 151 eurot ning hüvitada kahe lapse toitlustamine Sõmeru lasteaias.
- Anda nõusolek MTÜ-le Eesti Hobikrossiklubi 17.09.2016 Pikametsa karjääris motokrossivõistluse korraldamiseks.

22. august

- Kehtestada liikluspiirang (50 kilomeetrit tunnis) Katela-Selja tee algusest kuni 920 meetrini ja paigaldada vastavad liiklusmärgid.

Vallavolikogus otsustati

23. august

- Määrata Kohala külas asuva Jakobi-Jüri ja Lambalauda katastriüksuse jagamisel moodustatavate katastriüksuste sihtotstarbed.
- Võtta vastu üldhariduskoolide õpilaste sõidukulude kompenseerimise uus kord.
- Võõrandada valitsemiseks mittevajalik Vaekülas Jaama tee 3 asuv kinnistu.
- Valida vabariigi presidendi valimiskogusse vallavolikogu esindajana Maido Nõlvak.

- Nõustada korteriomandi seadmisega Jaaniku tee 13 asuva korterelamu korteriomanike kasuks.
- Nõustada Kruusimetsa katastriüksuse jagamisega.
- Kooskõlastada Sõmeru lasteaed Pääsusilm töötajate koosseis.
- Jätta rahuldamata kahe isiku esitatud sotsiaaltoetuse avaldused.
- Maksta ühekordseid sotsiaaltoetusi kokku summas 150 eurot ja hüvitada kahe lapse toitlustamine Sõmeru lasteaias.
- Lõpetada ühele isikule määratud hooldus ja hooldajale hooldajatoetuse maksmine.
- Anda nõusolek ühe isiku Uhtna hooldekodusse paigutamiseks.

24. august

- Anda ehitusluba AS-le KEIO-E elektrienergia tootmiseks päikesepaneelide süsteemi ehitamiseks.
- Määrata riigi omandisse jäetud Põllu tn 11 katastriüksuse sihtotstarbeks maatulundusmaa.
- Nõustada Kohala külas asuvate Lambalauda katastriüksuse ja Jakobi-Jüri katastriüksuse jagamisega ning Uhtna alevikus asuva Elering AS-le kuuluva Uhtna alajaama katastriüksuse jagamisega.
- Seada tähtajatu isiklik kasutusõigus Elektrilevi OÜ kasuks vallale kuuluvatele Staadioni tänava ja Iirise tänava kinnistutele.
- Tunnustada valla tänukirjaga AS Rakvere Vesi juhataise esimeest Urmas Krikki.

Sõmeru Vallavalitsus kehtestas 25. juuli k.a korraldusega nr 243 Roodevälja külas Paekarjääri kinnistu **DETAILPLANEERINGU**.

Planeeringuga määratakse motosportikeskuse rajamiseks rallikrossi võistlusradade ning kohtunike ja tehnika hoonete ehitusõigus, tehnovõrkude, juurdepääsude, parkimisalade ja võistlejate bokside alade asukohad. Planeeringuala suurus on ca 18,8 ha.

Haridus- ja Teadusministeeriumi riikliku koolitustellimisel toimuvad

Väike- Maarja Õppekeskuses ajavahemikul september – detsember 2016 Euroopa Sotsiaalfondi programmi „Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine“ raames 2016. a II poolaastal alljärgnevad täienduskoolituse kursused

Kursuse nimetus	Tundide arv	Toimumise aeg/päev	Grupi suurus
Kodulehe loomine ja haldamine WordPressiga	60 tundi	12.09 – 18.11.2016 (päev täpsustamisel)	12
Pagari- ja kondiitritehnoloogia lisaoskused tootlusteetvõtte töötajale	100 tundi	15.09 – 12.12.2016 (neljapäev)	10
Kala-ja mereandide toitude valmistamine	40 tundi	16.09 – 14.10.2016 (reede)	10
Puhastusteeninduse alused tulevasele ettevõtjale	100 tundi	22.09 – 16.12.2016 (neljapäev, reede)	10
Inglise keel müügi-ja teenindustöötajale	60 tundi	3.10 – 19.12.2016 (esmaspäev)	10
Catering teeninduse korraldamine	80 tundi	12.10 – 14.12.2016 (kolmapäev)	10
Majandusarvestuse alused ettevõtjale	60 tundi	13.10 – 22.12.2016 (neljapäev)	12
Eritoitlustus tootlusteetvõttes	80 tundi	21.10 – 23.12.2016 (reede)	10
T-kategooria mootorsõidukijuhi koolitus	80 tundi	24.10 – 19.12.2016 (esmaspäev)	20

Täienduskoolituse kursuste sihtrühmadeks on erialase hariduseta täiskasvanud, keskkariduseta täiskasvanud ja aegunud oskustega elanikkond vanuses 50+. Koolitused on mõeldud täiskasvanutele, kes ei õpi kutseõppeasutuses, rakenduskõrgkoolis või ülikoolis tasemeõppes.

Täienduskoolituse kursused on osalejatele TASUTA, finantseeritakse Euroopa Sotsiaalfondi vahenditest.

Õppetöö toimub kell 9.00 – 15.50

Info ja registreerimine: 3261 892, 5103585

e-post: vmok@v-maarja.ee

Kodulehekülg: vmok.v-maarja.ee (täiendõpe/tasuta kursused)

17. septembril kell 12.00
Uhtna kooli sööklas

Sõmeru valla erivajadustega inimeste (E.V.I.) perepäev

Tähistame 10. aasta möödumist esimesest perepäevast, mis samuti toimus Uhtnas. Sööme koos lõunat, kuulame muusikat, meenutame tehtut ja kavandame tuleviku-plaane.

Omaosalus 1 eurot.

Kohale viib buss. Osalemissoovist anna teada enne 10. septembrit telefonil 5647 0493 (Helle Pajula) Kohtumiseni!

Kuni 30. septembrini toimub nelja oma-valitsuse koostöös ja Lääne-Viru maa-valitsuse koordineerimisel mitmeid rattaorienteerumisi. Kaasa löövad Rakvere, Haljala, Sõmeru ja Vinni vald.

VABAD KÄED – KULTUUR LÄBI SEIKLUSLIIKUMISE

Vabad käed – saad ise valida raja, tempo, kaaslased ja päeva.

Lisainfo, rajakaardid, ohutusjuhendid seiklusliikumine.weebly.com

Osalejate vahel loositakse ürituse lõppedes välja erinevaid auhindu. Peaauhinna paneb välja Rix Ratat, milleks on loomulikult JALGRATAS!

Projekti rahastatakse Eesti Kultuurkapitali, „Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020“ vahenditest

Aeg mure ja leina kord kergemaks muudab, kuid mälestust sinust aeg võtta ei suuda.

Mälestame

LEMBIT ADLI	Kohala 02.08.1941-11.08.2016
ASTA LOKK	Sõmeru 20.06.1925-20.08.2016
HELMİ MÄEMURU	Uhtna 22.06.1935-23.08.2016
VELLO RÖMER	Näpi 21.05.1950-23.08.2016

SPORDINÄDAL SÕMERU VALLAS

11. septembril kell 12.00 Uhtna discgolfi pargis vanavanemate päeva tähistamine meeleoluka ketasgolfi mängimisega. Oodatud on kõik põlvkonnad. Tasuta buss väljub Sõmeru keskushoone eest kell 11.45 (bussile registreerida ennast hiljemalt 8. septembriks tel 5805 0444).

15. septembril kell 16 Sõmeru noortekeskuses ühistantsutund

Nanci Ristlaga

JustDance tantsuklubist.

Oodatud on kõik suured ja väikesed tantsu-sõbrad. Kaasa võta vahetusjalanõud.

17. septembril kell 12.00 Uhtna tervise- ja spordipargis Sõmeru valla lahtised tänavakorvpalli meistrivõistlused. Juhend Sõmeru Spordi FB lehel.

Informatsioon ja registreerimine:

Kristjan Saluvee

Tel 5805 0444 ning Sõmeru Sport FB lehel

Armas raamatusõber!

Uudis kõigile töölkäivatele inimestele

Sõmeru raamatukogu on avatud laupäeval,

17. septembril kella 10.00-14.00

Raamatukohver

3. oktoobril kell 10.00 külastab raamatukohver Ubja päevakeskust.

Tule kohale ja vali endale meelepärased või anna oma lugemissoovist teada telefonil: 322 0850 või meiliaadressil: somerurk@someru.ee

Elu rukkipõllul kõnni püstitäi, su salved olgu äärelasa täis. Onn saatku sind ja süda olgu soe, siis aastad sulle üldse ei loe!

Õnnitleme septembrikuu juubilarid ja sünnipäevalisi

91. sünnipäeval

JÜRI TIINAS Varudi-Vanaküla

88. sünnipäeval

ELLEN-MARIA VIDRIGSMANN Sõmeru

HELMİ AAGI Uhtna

86. sünnipäeval

KALJO KRUUSOJA Ubja

VEERA KUZMINA Roodevälja

ERLANDA MÄELE Sõmeru

85. sünnipäeval

HANS VALDEK Toomla

ALLAN ASTEL Sõmeru

84. sünnipäeval

ELJADA LEPASAAR Sõmeru

ALEXEY VETCHINOV Sõmeru

AINO-HELENE SCHMIDT Aluvere

83. sünnipäeval

OTTO KIVISALU Uhtna

ANTS LILL Roodevälja

82. sünnipäeval

LIINE MUSIK Vaeküla

81. sünnipäeval

LINDA NITSAR Vaeküla

EINAR KARITS Kohala-Eesküla

LEIDA ÜBIUS Uhtna

75. sünnipäeval

ANTS SATS Sõmeru

ELMAR MARDI Koovälja

70. sünnipäeval

HEINAR KILM Uhtnast

*Pisikesed roosad sõrmed
silitavad emme põske
Suured selged säravilmad
uudistavad seda ilma-
kuhu täna sündis tema-
kõige armsam, kõige kenam!*

Palju õnne

STEN-ENDRE LIND Koovälja
MARII KUSLAP Kohala

sünni puhul

KESKKONNA KOLMAPÄEVAD

alustavad hooaega

SOORETK bioloog

Jaanus Paal juhtimisel

toimub 17. septembril.

Väljasõit Sõmeru keskushoone eest kell 9.00, võileib ja termos sooja joogiga kaasa.

Sõit ja retk tasuta.

Kuna grupi suurus piiratud on vajalik ette-registreerimine tel 527 7235 või maia@someru.ee

Sõmeru Sõnumid

Sõmeru Sõnumid
Sõmeru Vallavalitsus
Kooli 2, SÕMERU
Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vald@someru.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5336 4604, 322 1021

Kaaskirjutaja:
Sirje Rebane
tel 517 5262, 325 7740

Materjale saab saata iga kuu
25. kuupäevaks
somerusonumid@gmail.com
leht internetis:
www.someru.ee/sonumid